

INTERJÚ

Egy évszázad regénye, egyetlen kötetben

Idegenek – Egy évszázad története címmel megjelent a Napkút Kiadó gondozásában PETŐCZ ANDRÁS trilógiája, szerves egységbe forrasztva a korábban három részben napvilágot látott regénysorozatot. Így, nagyregényként az író korábbi vágya is beteljesült a kiadást illetően. KOVÁCS katáng FERENC az új megjelenés körülményeiről és tanulságairól kérdezte a szerzőt.

– *A karantén derekán kéziratban olvastam kiadásra frissen előkészített trilógiádat, a valamivel több mint hétszáz oldalas művet. Az első résszel még „konszolidált körülmények között”, 2010 táján ismerkedtem meg, és már akkor nagy feszültséget, nyugtalanságot keltett bennem. Most, az új, bizonytalan helyzetben, elképzelnéd, milyen hatással volt rám. Mit gondolsz, érzékenyebben reagálnak jelen körülmények között az olvasók a regényedre, mint az korábban várható lett volna?*

– Nem gondolom, hogy érzékenyebben reagálnak. A mai olvasóhoz annyi nyomasztó információ jut el, annyi negatív tapasztalás éri, hogy mindenféle bajra kezd immunis lenni. Ráadásul minden műalkotás önmagában létező, koherens egész, tehát a kérdés csupán az, hogy a maga logikájában elfogadható-e a mostani olvasó számára mindaz a történet, ami az *Idegenek* című trilógiában benne foglaltatik. Korábban sokan mondták, hogy ez a történet „lehetetlen”, mintegy „olvastatja” magát. Azt remélem, ez most is így van. És ilyen értelemben nincs különbség a jelenlegi és a tíz évvel ezelőtti körülményekhez képest.

– *Változatlanul került a 2007-ben megjelent Idegenek, a 2011-es Másnap és a 2016-os Aysa a trilógiává bővült kötetbe, vagy szükségét érezted némi finomhangolásnak?*

– Egészen apró, szinte észrevehetően szerkesztői javításokat eszközöltünk ebben az új, végleges kiadásban. A harmadik részben, az egyik megerőszőkölés jelenetnél a korábbi kiadásnál egy helyen azt írtam, hogy a negyedik férfi tesz a főszereplőn erőszakot, a mostani kiadó éles szemű olvasószervezője, Kovács Ildikó figyelmeztetett, hogy abban a jelenetben az a férfi már az ötödik. Akad néhány ilyen kisebb javítás, de nem igazán lényeges módosítások.

– *A te vágyad volt, hogy így, egyben láthassuk, olvashassuk a művet?*

– Igen, egyértelműen, és a korai visszajelzések igazoltak is, hogy szükség volt erre a kiadásra. Ez így most igazi „nagyregény”, ahol a történet szervesen összetartozik. A három regény külön-külön nem ugyanaz. Az *Idegenek* végső formája egyértelműen ez. Vastag, testes kötet lett, öröm a számomra, hogy megszületett.

– *Ismersz a kortárs európai prózában a te művedhez hasonló, kilátástalan jövőt jósoló alkotásokat?*

– Ebben a regényben a történet nem kilátástalan, csak szorongató. A főhős megöregszik, de életben marad. Ez jó. Életben hagytam a főhősömet, és azt kívánom neki, hogy tudjon még kicsit élni. Visszatérve a kérdésedre, nem, nem ismerek más hasonló alkotásokat. Vannak nagy írók, akikhez örömmel kapcsolodom, Camus és Kertész Imre, rájuk utalok is, többször. Méyszöly Miklós, akire szintén utalok. Boualem Sansal írt hasonló tematikájú könyvet, valamint Michel Houellebecq. Mindkettőt nagyon nagyra tartom. Nem tudok viszont olyan műről, amelyik a migráció vagy a terrorizmus kérdését ilyen módon feldolgozta volna. Meggyőződésem, hogy az *Idegenek* nyugodtan lehetne nemzetközi szenzáció. De nem lesz.

– *A trilógiád első, és a jelen kötet címadó darabja, az Idegenek több nyelven is megjelent. Részt vettél-e a fordítási folyamatokban? Megkerestek-e a fordítók munkájuk közben? Egyáltalán, volt-e rálátásod a külföldi megjelenések folyamatára?*

– Nem igazán. A lengyel fordító, Elżbieta Sobolewska kérdezett néhány apróságot, amire igyekeztem válaszolni. Vele sokat

beszélgettem, de ez inkább annak szólt, hogy régről ismertük egymást. A bolgár fordítóval, Martin Hristovval is nagyon jó a kapcsolatunk, de magán a fordításon nem dolgoztunk együtt. A grúz fordításról nem tudtam semmit.

– *Ha álmodból feliasztanának, s azonnali választ kérnének, milyen nyelven látnád legszívesebben a regény fordítását, mit válasszolnál? Van-e „szerepálmod”, melyik nyelvterületre törnél be leginkább?*

– Angolul látnám legszívesebben. Az angol-amerikai terület ma is a legfontosabb a nemzetközi könyvkiadásban. Ha ez a könyv angolul egy jó kiadónál megjelenhetne, nagyon messzire juthatna. Ebben biztos vagyok. Azt szoktam mondani, ez egy Nobel-díjas történet. De már nem vagyok optimista. Úgy látom, semmire nincs esély.

– *Most, hogy a trilógia kerek egész, lehetséges-e a folytatása? Az Aysában feltűnt a felszabadító katonák között egy vörös hajjú legény...*

– Nem, nem, nem. A trilógia lezárult. Szeretnék valami másba befogni. Egy öregember történetébe. Mondjuk. Ilyesmibe... Valamit írok. De az nem háború, nem is a terror. Csak a mindennapok.

